

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dijous 27 de Septiembre de 1900

Núm. 3.677

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itinerari Malloró, carrer Jauguera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1
6 provincies trimestre . . . . . 3'50
extranger y Ultramar 7
Anuals, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crònica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

LAPIDAS

LAS MILLORS Y MES BARATAS

Vda. y fills de A. Auqué

REUS

Plassa Constitució, 17 y Galanas, 1

Recordau als morts

Per a 12 del pròxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, variis colors treballadas al burí, mate y relleu, desde 15 pessetas; d'auradas á meytat de preu 50 per 100 de rebaixa en las inscripciones.—Dé franch la colocació en lo Cementiri.

TALLER DE MARBRÉS

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

ACADEMIA FROEBELIANA

Baix l'advocació de Ntra. Sra. de Montserrat

Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d'aquest Colegi docent posa en coneixement del públich que desde 1 primer de Septiembre pròxim quedaran obertes las classes de 1.ª ensenyansa enson tres graus de parvuls, elemental y superior, en quals seccions, especialment en la de parvuls, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los eminents pedagogos Froebel y Lopez Catalán.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapiceria, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Professors, Mme. Goujard.—SOLEIX Y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX Y PINTURA: D. Ramon Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cabré.
Nota.—En lo referit Centre s' admeteran alumnes internes, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, Maria Fabra.

TALLER DE PLANXAR

REGINA LEIRA

Desde 1 mes de Juliol d'aquest any, se troba establert en aquesta ciutat un taller de planxar, montat ab tots los adelantos que ten delicat treball requereix.
Dit establiment te una secció especial pera l' rentament de cortinatjes, transparents, stores, vels, etcétera, etc.

Així mateix se rentan vestits de seda y merli, y tota classe de mantellinas.

Los objectes que surten del rentament no experimentan cap dany, conservantse com surtits de fabrica.

Se donan lliçons á senyoretas y se serveixen los encarrecs ab la major pulcritud y economia.

Carrer de las Galanas, 6, tercer, 1.ª—Reus.

Secció doctrinal

Las forsas vivas

Los que rebien ab rialleta de mota la afirmació de que en Silvela es tot un enteniment socioloch, com en Sanz Escartín, deuen reconeixe lo seu gran error.

Cabalment la ciencia sociológica es qui ha inspirat al hereu den Cánovas lo projecte d' una forta esquadra. Pera tenirla fins vendre los drets del Estat sobre ls ferrocarrils, negoci que permeterá ademés viure una bona temporada al element burocrátich ó parasitari que tant li cecau á Espanya; á la qual atribua en Villaverde una capacitat tributaria de primer ordre.

La ciencia social proclama y demosta que l' de-

senrotllo constant y fecond de las forsas vivas d' un poble es pera ell no sols condició sine qua non d' evolució y progrés, sino fins d' existencia. Viven los forts á costa dels débils, dins de la concurrencia internacional ó étnica. Lo predomini económic y l' polítich van fatalment á las mans de las rasses poderosas, que fomentan fins á la hipertrofia las sevas forsas vivas. Y aquestas lleys, vigents de sempre, actúan cada dia més vigorosamente, mercé á que ls pobles viuen ab més contacte y á que la vida individual y social es més níviosa y més enérgica.

Per aixó en Silvela vol fer d' Espanya una nacionalitat potent y forta. Per aixó pensa dotarla d' una gran esquadra. ¿No tenen poderosa marina de guerra las nacions de primer ordre, Inglaterra, los Estats Units, Fransa, Alemania y Russia? ¿No n' té lo Japó, ab tot y pertanyer á la rassa groga? Si aquestas grans nacions tenen un poder naval veritable, ¿no es evident la necessitat de que Espanya las imiti, y ab l' ajuda del temps y den Silvela, las emuli?

Y no s' creguí que l' nostre primer ministre ignori que la marina de guerra no es la única forsa viva nacional, y que cal també robustir las altres. Los seus portaveus en la premsa ja ns han dit que pensa comprar cañons y fusells moderns, establir lo servey militar obligatori que permeterá posar en peu de guerra mitg milló d' homes, fortificar costas y fronteras, imitar ab lo tir nacional als suissos, donar auxilli y alas á n' en Gasset y l' Alzola, regenerarho, en fi, tot, desde ls tributs fins al jurat; la ensenyansa y l' sufragi.

Ni s' creguí que descuylis las altres forsas vivas, las que n' pedriam dir psíquicas. En Silvela s' preo-

cupa pera millorarla. Vol enfortir las ideas d' hidalguia y grandesa, lo predomini del Estat; lo cultiu de l' eloqüencia y la retórica com en aquell temps de la vella Roma en que Tacit podia dir ab rahó que l' eloqüencia era necessaria pera arribar al poder, l' ensenyansa memorista, l' art de sustituir l' imaginació á las demás facultats de l' inteligencia.

Qui com en Silvela té tan bell programa socioloch, pot creures socioloch eminent y ab dret á la direcció política y social d' Espanya. Y no per falta d' altri, sino per virtualitat propia. Ni en Sagasta, ni en Gamazo ni en Salmerón saben tant de lo modern y nou.

En Silvela va neixe pera regenerarnos. Es l' Edipo de las nostras fáulas. Sols ell pot dexifrar l' enigma que no han pogut resoldre, en lo que va de sigle, ni en Fernando VII ni en Cánovas. Ell desenrotllará d' un modo fecond y constant las nostras forsas vivas burocráticas y mentals. Ell aixecará y portará l' Espanya cap á las grans nacions d' Europa, pera que se sature y s' impregni de civilizació y cultura. Continuador de l' obra comensada pels Reys Católichs; esperit dins del qual están vivas las corrents atávicas de la rassa semítica; estadista guins mérits lo duen com per la ma á fer efectivas las necessitats de la vida tal com l' entenen los Estats forts, ell ens guía pel camí d' aquets Estats, desitjós d' arribar al coronament de aquella obra de quatre sigles.

Deu anys no més de plasso, y.... ho veurán los cegos. Perque ab deu anys donará tot lo que porta á dins la ciencia social den Silvela.

¡Pobre y desgraciat lo país regit per semblant socioloch!

J. LLUMI RISSOCH.

La qüestió Xina

La presa dels forts de Peitang per los aliats constitueix un incident obligat de la ocupació militar y encamina principalment á augmentar la acció d' influencia que las tropas internacionals han d' exercir pera obtenir dels poders xinos majors ventatjes en las condicions de pau.

Com operació militar no té gran importancia per quant no representa solució á problemas de guerra previament plantejats ni son resultat ha de servir de fundament á novas aspiracions en lo desenrotllo d' un plan de campanya.

Los boxers están vensuts fa temps y la població de Xina no sembla preocuparse gran cosa d' aquest partit en lo qual encarná la rebelió que doná origen al conflicte.

No hi ha que esperar, donchs, nous combats entre xinos y aliats; lo que hi ha que témer son las complicacions internacionals á que poden donar lloch las pretensions de las potencias.

Russia, per sa part, segueix aferrada á son propòsit d' ocupar accidentalment la Mandxuria com garantia pera l' porvenir; aquestas ocupacions provisionals solen després convertirse en definitivas, com la d' Egipte per Inglaterra; pero si las potencias volen negar á Russia que realisi son propòsit, lo realisarà á la forsa, donchs es molt difícil que altres exercits europeus puguin materialment impedir una cosa que ja está casi realisada; pero vindrán las enemistats y las amenassas, y alló que comensa ab una pretensió sobre la Mandxuria pot acabar per un desafío en la India inglesa ó sobre ls territoris de la antiga Polonia.

Lo conflicte, donchs, no te trassas de resoldres pacíficament.

Exposició

(Continuació)

En l'any econòmic de 1885 a 86 conforme a la Lley de 18 de Juny del primer de dits anys reformatòria en aquets y en altres punts de la de 1881, s'exigiren per repartiment d'aquesta contribució 180 milions de pessetas en la proporció màxima de 17'50 per 100 de la riquesa imponible respectiva, en los districtes municipals que en 1884 a 85 contribuïren al 16 per cent en virtut de la repetida lley de 1881 y en la de 23 per 100 en los que continuaren contribuint al 21 per cent y en anys successius y per virtut de lleys de pressupostos, tant en lo tipu d'imposició com en lo cupo senyalat, ha sofert igualment variació.

Com se veu per los datos senyalats, la riquesa imponible ha variat també per descubriment de riquesa oculta, tendint principalment la Lley y Reglament vigent, al descubriment d'aquesta classe de riquesa y perseguint aquest fi s'està ocupant en la formació d'un nou y verdader catastro que modifiqui ja anacrònic de 1860 avuy vigent, las comissions de fotografes baix la direcció del Institut Geogràfic y Estadístich, que segons tenim entés han ultimat ja d'algunes provincies.

Sent així que las altas produhidas per lo descubriment de riquesa amagada augmenta'l total de riquesa imponible del Regne; després las variants produhidas ab la resolució dels espedients sobre variació de cultiu que nos ocupan, deu produhir una baixa en la riquesa general.

En lo primer cas, si'l Govern demanés l'únich cupo, está clar, que ab major riquesa imponible, lo tipu del gravamen resultaria menor, y per aixó'l contribuyent rebria benefici ó s'pagaria menos. En lo segon cas, ab lo mateix cupo general senyalat, com resultaria menor riquesa imponible, lo contribuyent resultaria més gravat ó no deuria pagar més.

Peró com mentres no's reformi la Lley y Reglament vigents, lo tipu de gravamen no pot rebassar al màxim fixat de 20 a 25 per cent; en aquest cas, si tant fos la baixa en la riquesa imponible general, nos trobariam que en cap municipi del Regne se podria verificar lo repartiment y tindrian que acudir tots en reclamació extraordinaria d'agravis, cas de que la Direcció General de Contribucions passés aixó desapercibut, y no cridés previamente la atenció del Ministeri d'Hisenda.

Pera correctgir aixó, no hi hauria altre medi que demanar al Govern res més que la quantitat equivalent baix la riquesa imponible subsistent sense rebassar lo tipu màxim de gravamen, ó sia demanar menos quantitat que en lo pressupost actual y buscar la compensació d'aquesta minoració d'ingrés, en altre dels varia impostos, ó rebaxar lo pressupost general a aquesta minoració d'ingrés.

Creym haver demostrat, lo que, lo ser la contribució d'inmobles, cultiu y ganaderia, de cupo fixo, se refereix tan sols com avans hem indicat, pera la percepció íntegra del cupo senyalat y repartit en l'any econòmic. Y encara que així no fos, devont mirar los Poderes públics, perquè sia una veritat lo que prevé la Constitució del Estat, «que obliga a tots los espanyols a contribuir als gastos del Estat, provincia y municipi en proporció de sos habers y facultats desde'l moment que la materia ó riquesa imponible desapareix per mort de las vinyas atacadas per la filozera, no pot ni deu exigirse la contribució, donchs en aquest cas, no queda altre remey al contribuyent que deixar sas fincas abandonadas al Fisch, per serli materialment impossible acudir al pago.

Sobre'l que la Corporació que promou la declaració extraordinaria d'agravis deu depositar la quantitat necessaria a judici de la Administració pera respondre dels gastos de comprobació que ordeni la mateixa, anem a exposar las següents consideracions.

En primer lloch, l'art. 122 diu: «si després d'oure la Corporació reclamant, existissin datos suficientes pera resoldre l'assumptu, lo fallará la Administració en primera instancia segons correspon, ó de lo contrari, disposará se practiqui la comprobació pericial sobre'l terreno, de tota la riquesa del districte. De lo preinsert ben clar resulta, que es potestativ de la Administració lo practicar ó no la comprobació; y que cas d'acordaria no creym sia pertinent lo comprobar tota la riquesa, per quant, en lo cas que ns ocupa, ben clar se veu la que ha desaparegut, devont de fer present que al fer aquesta observació, no es que temem lo resultat d'ella, donchs desgraciadament y com avans hem dit, en la vinya radica la quasi totalitat de la riquesa del país.

Y respecte del anticipo ó diposit, l'art. 127 prefija: «que en las reclamaciones extraordinarias d'agravi, l'Estat anticipará los gastos que originen la

comprobació, pero s'reintegrará per la Corporació reclamant, quan aquesta resulti vensuda, y quan encara que sense serho, apareixi de la comprobació la inexacilitud dels datos estadístichs que aquella presentés en justificació de son agravi, sens perjudici ademés de los responsabilidats que en un y altre cas estableix para ditas Corporacions l'art. 69 del Reglament; qual article ha quedat modifícat per la R. O. de 10 de Febrer del corrent any, que en sa part dispositiva párrafo tercer: «obliga a que per las Corporacions reclamants se depositi previamente en la Caixa de diposits l'import de la meytat dels gastos que a judici de las Delegacions d'Hisenda se calculin necessaris.»

L'artícle tal qual estava redactat, creym omplía las aspiracions del legislador, oferint garantia més que suficiente a la Administració ab las responsabilidats que en cas de falsat quedat incursas los individuos que suscriben la reclamació extraordinaria d'agravis. Pero ab la modifícatió que estableix la R. O. avans citada, resultaran ilusoris los beneficis que concedeix la Lley als contribuyents y corporacions en rahó de que no poden satisfacer la cantitat que se ls hi exigeixi, esbut com es, que la lley municipal y de comptabilitat exigeixen de consum que'l pressupost d'ingressos ha de ser equiparat el dels gastos, cas d'haverhi sobrant d'un pressupost, ha de passar com a resultat en lo següent y per aixó no pot haverhi cap quantitat en Caixa que no tingui sa deguda consignació y aplicació en pressupost. Se'ns podrá objectar que's recorri a una transferencia de crédito ó be a un pressupost extraordinari. En nostre concepte, abdos recursos no poden produhir cap resultat, ja que'l país, repetirem una vegada més, está exant de diner, y lo que es pitjor, de crédito. Lo contribuyent, faltat d'abdos recursos, no pot pagar, perquè ni tan sisquera pot atendre a sas necessitats més apremiants a la vida, y no poguent recaudar los Ajuntaments las quantitats consignadas en sos respectius pressupostos ordinari, malament pot acudir a la transferencia de crédito, per quant li es impossible cubrir sas més sagradas atencions, y molt menos recaudar ni un centim d'un pressupost extraordinari.

(Acabarà).

ESPURNAS

Las festas hi van molt bé en aquesta secció: ellas ens portan bon humor y alegría y val més, molt més, parlar de festas que de cap de dol ó d'anoyans.

Are, que de festas n'hi han de molta mena, y que cal estalviar los entusiasmes per las possibilitats de recullir desenganys, també hi estich conforme de tota conformitat.

Los premiseros, aquí a Reus, representem tant com un coro a l'esquerre d'una cantitat positiva, aixís es que en l'èxit ó fracás de las festas projectadas orquíntume a mí, res hi tindrém que veure, malgrat las asseveracions en contra que's fassin a aquestas manifestacions, fillas de las impresions d'un cor reusench, que's creu bategar al mateix impuls de tots los fills d'aquesta ciutat, que la voldrian veure en situació diariament oposada a la que ocupa.

Pero las festas, be ó malament, que d'aixó ne parlarem al seu degut temps, s'ha acordat lo ferlas y com ni Lo SOMATENT, ni jo, hem d'aixecar bandera en contra, mentres no se las encarrili per camins estranys, dit está que celebrarem lo seu èxit ho deplorarem lo seu fracás, per mes que avans contribuïrem al primer en la mida de las nostras forsas, que al segon.

Pera organisar un programa lluit, disposavam engrany de massa temps, cosa que escau molt poch a nostre carácter, y d'aquí, que'l Ajuntament tingués olvidada la idea, fins fa pochi dias que enya-corrents s'adonaren que hi estavem a demunt y's feren càrrech de l'impossibilitat casi material de realisarlas.

Sort pera'l poble, d'uns pochi voluntariosos, ab desitjs no prou defínits, envers lo bon nom que com a població divertida gosa Reus en aquestos assumptos, que han tractat d'esborrar la paraula impossible del diccionari, y lo que no podía ser, será.

Hi haurá donchs festas y per lo que puga succehir, no será per demés que comensem a denar lo crit d'alerta a tots aquells de nostras vehins que de moment no s'en ressenten, de que comensin a estalviar pera derrotarho tot pels entorns de Tots-Sants, donchs així com a l'any passat s'aplassaren tres ó quatre dias, en lo present las allarguem 8 ó 10, ab lo qual inútil es dir que comensarán lo dia 26 ab l'espatech de las tronadas y demás diversions que no considerem oportú mentar, pera que no's cregui ningú que tractem d'abusar de la bona fé d'un individu de la Comissió Executiva, que a cau d'orella nos ha dissenyat més de mitj programa.

Alógrintse la cors abatuda dels a qui comensa a platejárseshi 'ls cabells y piqui de mans la voluptuosa joventut, mentres jo espero averiguar cosas novas para servirlosi convenientment amanidas.

X. X. y X.

Es alló que dibuen que may ningú pot dir d'aquesta aigua no beuré.

Fa alguns dias me veyan recalóitran ab las senyoras Espurnas y avuy com a bons amichs junta altre vegada.

Son exigencias de las circunstancias que no podém menos que complirlas.

Y, després d'aqueixes quatre ratillas volatorias a lo dit en mas últimas Espurnas, entro en materia.

Talment sembla que hi haja gent que no s'apiga aquella veritat de que «no't fibis dels que demostran més estimació de la que't tenen» ni aquella altre que diu *quien bien le quiere le hará llorar*.

Molta pochi dias han passat desde mas últimas Espurnas fins avuy y no obstant han passat cosas de bulito que no podém deixar d'ocuparnos.

Cada setmana tinch la costum de llegir lo «Semnario Católic»; lo fullejo miro primer de tot las noticies, després los ben escrits articles d'En Batalla, fins arribar als *Tijeretazos* que lo que es aquesta setmana son dignes de comentarse.

Comensan: simpatisa (horror dels horrors!) ab los iniciadors d'una fracció local quin únich objecte es fer revivir en nostra Ciutat los vells partits polítichs causa de tots los mals que sufrim; després diu que el *Semanario hace cinco años que está en la Derecha política* y que simpatisa ab la gent que avans indiguem que també hi están.

¿Sabria dirnos lo Setmanari ahont som nosaltres? ¿Sabria dirnos quina es la minoria de l'Ajuntament que defensa ab més dalit tot lo que toca a Religió? ¿Sabria dirnos lo Setmanari, si es que li convé, per que may ha agafat nostre periódic «Con grande interés» per més que fa 15 anys defensem sempre la mateixa doctrina y som, parlant en son llenguatge, a la *Detra Política y'l Semanario*, que may ha publicat uns *Tijeretazos* com los del disapte, no simpatisa ab l'idea que compta ab adults tant ferma com lo molt ilustre Bisbe de Barcelona Mossen J. Verdaguer, Collet y molts altres, y ls dedica a una idea quin iniciador no es més que un satelit d'un home corromput ab la política centralista, d'en Sagasta, d'un quefe suprem del Gran Orient Espanyol.

Molt greu ens sapo lo tort camí que ha emprés lo «Semnario Católic» en aquest assumpto, y mes quan a nosaltres que ne estém lligats ab ningú nes recomanava religiositat y aquí venen las probas demostrativas de qui'n té més.

¡Ah! y que tingui en compte ab los qui tenen massa a la boca la paraula *Religió*, doncas aquesta deu esser al cor y no a la boca y n'hi ha molts que ho tenen al segon puesto y al primer no.

¡Hi ha cada hipócrita!

ANTICH.

CRÓNICA

Per falta de número de senyors regidors no's pogué celebrar ahir nit la sessió de primera convocatoria.

Ahir a la nit, com en la anterior, los nuvols nos enviaren una lleugera pluja que durá casi be tota la nit.

Lo recandat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferentes especies puja la cantitat de pessetas 933'05.

Alguns comisionats del Govern inglés recorren los pobles de la alta montanya de Catalunya, adquirint a bon preu tots los mulats que reuneixen l'alsaria convenient, desinanties, segons sembla, a l'India ab l'objecte de fomentarne la orfa.

Llegim en un confrare de Tarragona: «Que le hi sembla a vostés de l'administració nilvellista?

Tot lo mon sap com se portá «La Creu Roja» de Tarragona durant la repatriació.

Basta dir que tingué que socorre a més de cent mil repatriats y que gastá la friolera de 25.476 pessetas, ab lo que li quedá un déficit de mes de 1.000.

Ara bé: contant ab lo beneplácit de distingits joves ciclistas y cabellistas y del regiment caballeria de Tetnán, organisa una festa benéfica y la Hisenda GOBRA ls drets de contribució y timbre com si's tractés d'un particular que va a fer un negoci.

INTERESSANT

Tots los amos de taller de Ferreria d'obra negra de la ciutat de Reus, a sa clientela y al public en general, los hi participan lo següent: Desde l dia primer d' octubre proxim, fins al 31 de Mars de 1901 en los diumenges y demés dias festius entre setmana, tindran sos tallers oberts...

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellisé situada a un kilòmetre d'aquesta ciutat, lindant ab la carretera de Salou, hi ha varis trosos de terra, de cebuda un jornal aproximadament, pera vendre.

Colegi de la Immaculada Concepció para senyoretas

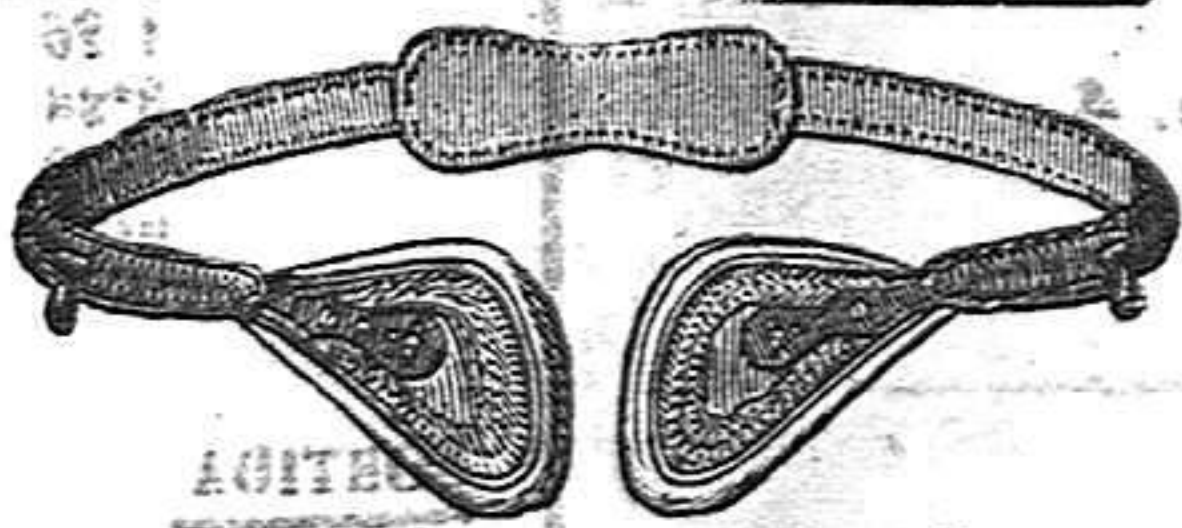
Aquest acreditat colègi inaugura lo 15 de Septiembre las classes de Plano, Dibux, Pintura y Escultura y Francés. Ademés de la ensenyansa literaria y Labors en tota sa extensió, hi haurà un curs de Lenceria para las senyoretas que desitgin aprendre la confecció de roba blanca.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA DE NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

Dirigit per D. Joseph Maria Domingo, Llicenciat en Ciències. Reus.-Arrabalt alt de Jesús, 44.- Reus. Lo dia primer de Juny donà principi un curs preparatori para l' exàmen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

Dirigit per D.ª Angela Maleras Fabregat. Desde l primer de Septiembre quedan obertas en dit colègi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibux, Música y Francés.

IMPORTANTÍSSIM als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni l' reclam de falsos remittits y certificats, medís molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixem, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions.

PASTILLAS # FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.-REUS.

De venta en totas las bonas farmaclas y principals droguerias.

Sens «La Creu Roja» molta repatriats que avuy viuen no haurien arribat a sas cases, y quan hem estat, pera fer hó, lo que no teniam, vé l' fiach silvelista y morma als pobres alguns centenars de pessetas.

Varis periòdichs oridan la atenció del Govern sobre la emigració de gallegos cap al Transvaal, incitats per poderosos agents d' Inglaterra.

La matricula corresponent als dos primers cursos del batxillerat que, segons disposicions anterior, importava la quantitat de 64.80 pessetas, ha quedat reduhida en virtut d' una R. O. ultimament publicada a la quantitat de 42.80 pessetas.

Dilluns se reuniren a Falset la Junta directiva y los delegats dels pobles d' aquell districte que constitueixen la Associació d' agricultors, quin objecte es recabar del Govern sian repatriats los expedients demanant la exempció tributaria dels camps filoxerats.

La Associació de mestres públics del partit de Tortosa ha telegrafiat als senyors ministres d' Hisenda y d' Instrucció pública, suplicant que per las Delegacions se fassin integras las liquidacions trimestrals dels recàrrecs, encarque pera això sia menester demorar uns quants dias la fetxa del pago de las consignacions de primera ensenyansa.

A Saragossa s' han declarat en vaga tots los obrers tipògrafos, haventse vist los periòdichs obligats a publicar tant sols mitja fulla.

Avuy obrirà sas portas lo colissen de la rambla de San Carlos de la vehina ciutat.

Aquest any començarás tascos artísticas com pocas vegadas ho ha verificat.

La célebre diva Josefina Huguet, de qui Tarragona conserva tant grans recorts, tornarà a trepitjar las taulas d' aquell teatre y a encantar nos ab sos cents.

La companyia que dirigeix lo mestre Sr. Baratta vé precedida dels millors informés, lo que us fa confiar que la representació de «La Bohema» se contarà per ellenos, poguent saborejar las bellessas de l' immortal obra de Puccini, que segons nostras noticias se posarà en escena ab decorat, vestuari y atresso, confeccionats exprofes para dita obra.

Indican los periodistes inglesos que las abellas poden utilisarse ab molta facilitat, apart dedicarias a la producció de la mel.

Lo non empleu ó encàrrech a que se dedica es el de carteru ó missatjers. Si s' transporta una abella llony de sa colmena y se li pega un cartet impreso en caràcters microfotogràfichs, al posarla en llibertat se dirigirà a la colmena, com lo colom missatjers torna al colomar. Es evident la ventatja que aquella procura sobre la última, tal, per exemple, la dificultat en agafarla.

Ja ho crech.

Secció oficial

Registre civil

del dia 26 de Septiembre de 1900

Naixements Cap. Matrimonis Cap. Defuncions Anton Jossas Pamies, 80 anys, Casa de Camp.—Joseph Guinar Miró, 72 anys, Presó.—Carme Besora Escate, 35 anys, Federich Solé.—Adela Ojeda Gadoy, 64 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Cosme y Sant Demia. Sant de dema.—Sant Wenceslao.

Anuncis particulars

Interesse molt

saber que en la ciutat de Barcelona y Carrer de la Diputació, núm. 435, sucursal de A. SALVATI COSTANZI s' obran veraders miracles en los malats de mals venereos en general y especialment sifilítics encarque sia la dolencia hereditaria. Para més detalls llegeixis en 4.ª página Miraculosos confits ó Inyecció anti-venereos y Roob anti-sifilítics COSTANZI.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y ja set anys de práctica en la casa Clauselles de Barcelona, son garantias que no olvida el públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern para la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cauchuc para la completa y prompta curació dels tendres infants. Elasticos omoplatichs para evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogàstricas para correjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.-REUS

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Mirons.—Una pesseta, 1 tomo. Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elías.—Dues pessetas, lo tomo. Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

Telégramas

Madrid 26.

Lo senyor Dato ha comunicat desde San Sebastian al subsecretari de Governació, senyor Hernández, que ell y el senyor Silvela han anat avuy a Pasajes para visitar al arxiduch Carlos Esteve a bordo del seu yacht. Al tornar a San Sebastian, lo senyor Silvela ha pujat a Miramor para despedirse de la Reyna.

Lo president del Consell sortirà las tres de la tarde, en lo segon exprés, cap a Madrid.

Arribarà dema, a las nou del matí. Comunica també de San Sebastian lo senyor Dato, que la familia den Martínez Campos tractava de tornar avuy a Madrid pero que la gravetat de la filla del difunt general, Angeleta, no se sap encara si permeterà fer lo viatge.

Lo senyor Silvela, tot seguit que arribi a Madrid, se dedicarà a organisar los funerals den Martínez Campos.

Sembla que s' concederà lo títol de duquesa de Martínez Campos a la viuda d' aquet.

Se confirma l' nombrament de Azcárraga para la presidència del Senat y del general Delgado para la cartera de Guerra.

Existeixen negociacions entre Fransa y Alemania para restablir los agregats militars en las respectives Embaixades.

Los senyors Silvela y Dato han anat a Pasajes a visitar lo barco del arxiduch.

Lo fill del comte de Caserta fou presentat per la reina al arxiduch. Esmorsaren junts, essint també Polavieja.

«El Imparcial» concedeix gran importancia a las eleccions d' Inglaterra y als Estats Units.

Si triomfa l' imperialisme en totas duas, creu «El Imparcial» que l' sigle vinent comensarà ab un perillós programa de guerres y discórdias.

Paris 26.

Comunican de Nova York que s' ha desbordat lo riu Colorado, inundant gran número de petites ciutats. Los ofegats son a cents.

A Cusmessia han capitulat los quefes indígenes, continuent los combats.

S' assegura que totas las potencies, fora Russia, se mostran favorables a la nota proposada per Alemania.

«El Matin» diu que equestos darrers dias las legacions han cambiat las comunicacions en lo que s' refereix a la qüestió rina.

Secoló comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 25

Cap. Despatadas
Cap.

J. Marsans Rot

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotizació a Barcelona a les 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	73'20	Aduanas	
Amortizable 5 0/0	92'55	Norts	54'10
Colonial	118'00	Alicants	80'05
Cubas 1886	87'25	Orenses	23'65
Cubas 1890	72'75	Obs. 6 Fransas	95'50
Filipinas		Id. 3 0/0 id.	52'
Exterior París	72'45	Id. Almansa 3 0/0	

GIROS

París	30'50	Londres	32'82
-------	-------	---------	-------

Ordres de Borsa para Barcelona, Madrid y Paris.— Compra y vende el contat de tota classe de valors.— Descompte de coupons.— Compra de monedes d'or y bitllets de tots los països.— Giros sobre Barcelona y Madrid.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotizació a Barcelona a les 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73'20	Cubas del 86	87'31
Colonial	118'	Cubas del 90	72'75
Orenses	23'65	Amortizable	92'50
Norts	54'15	Ob. 5 p/g Almansa	99'12
Alicants	80'10	Id. 3 p/g Fransas	52'18
Filipinas			

PARIS

Exterior	72'35	Interior	73'10
París	30'50	Londres	32'82

MADRID

Se reben ordres para operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotizables de Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tots los països.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col. legi de Corredors de Comers de la plaça de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.	32'25	
8 dias vista		32'55
París 8 dias vista	92'60	29'30 30'
Marsella 90 dias fetxa		
vista		
VALORS LOCALS	DINER	PAPER

ACCIONS

Plas.	Plas.
Gas Reusense.	675
Industriá Farinera	675
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700
Manufacturera de Algodón	150
C. Reusense de Tranvias	25
C. Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100	300 350

Imp. Celestino Ferrando, Plaça de la Constitució, 7.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

Ne pòchs envejoses sofreixen grandement per lo favor cada dia mes creixent que mereixen del públich de totas nacions los Reymes Costanzi, que han curat mils de malalts de venereo y sífilis encare sent ses mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d'efecte tan marvellós para 'ls estrengiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias sera radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable para las úlceras y fluis blanch de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escosores uretrales, cálculs, retencions d'orina y demés infeccions genito-urinarias y especialment la sífilis encare que sea hereditaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de potasio ni cap substancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriha precisament en contrarrestar los efectos de tals substancias, tan desastrosos para la salut ja que com es sabut causan malalties no molt fáciles de curar. Lo Roob te ademés la ventaja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als incrédols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor, Carrer Diputació, 435, Barcelona.

Preu de la Injecció Costanzi, pesseta 4. Preu dels Confits antivenereos para quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilich, lo Frasco, pessetas 7. Para provincias, afehir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en tolas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Plaça de Prim.

Ferrocarril econòmic

de Reus a Salou

Survey de trens

que regirà desde 1'16 de Setembre de 1900

SORTIDAS DE REUS

Matt

4'10

9'00

Tarda

2'32

5'43

SORTIDAS DE SALOU

Matt

4'58

10'49

Tarda

5'10

Nit

7'2

Las horses se regiran per lo meria de Madrid.

Reus 16 de Septiembre de 1900

Survey dels trens de viatjers

De Mora a Reus

SORTIDA	ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 7'56 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe 7'01 m.
8'41 m.	tren mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe 12'13 m.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 1'53 t.
5'43 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 8'48 n.

De Reus a Mora

SORTIDA	ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe 10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe 7'31 n.

De Reus a Barcelona

SORTIDA	ARRIBADA
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (4) 8'22 m.
5'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 9'44 m.
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe 9'24 m.
1'07 t.	tren de mercancias ab cotxes 2.ª y 3.ª classe 7'34 n.
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 5'08 t.
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2) 10'13 n.

De Barcelona a Reus

SORTIDA	ARRIBADA
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (8) 10'47 m.
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 1'04 t.
11'15 m.	tren mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe 6'35 t.
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 5'31 t.
7'03 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe 9'45 n.

- (1) Trasbort a Sant Vicens.
- (2) Idem a Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem a Sant Vicens y Roda.

Reus 1 de Juliol de 1899

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ALTAS

BAIXAS

para la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d'aquest diari.

PASTILLES # FOUNT

Cloro-Boro-Sodales a la Cocaina y al Mentol

De venta en tolas las bonas farmacias y principales droguerías

Diposit general. Farmacia de A. SERRA - REUS

De venta en tolas las bonas farmacias y principales droguerías

Interesse molt

Per més detalls llegiu en el 4.ª pàgina Miracu- losos Confits de Costanzi.

Antisifilichs COSTANZI